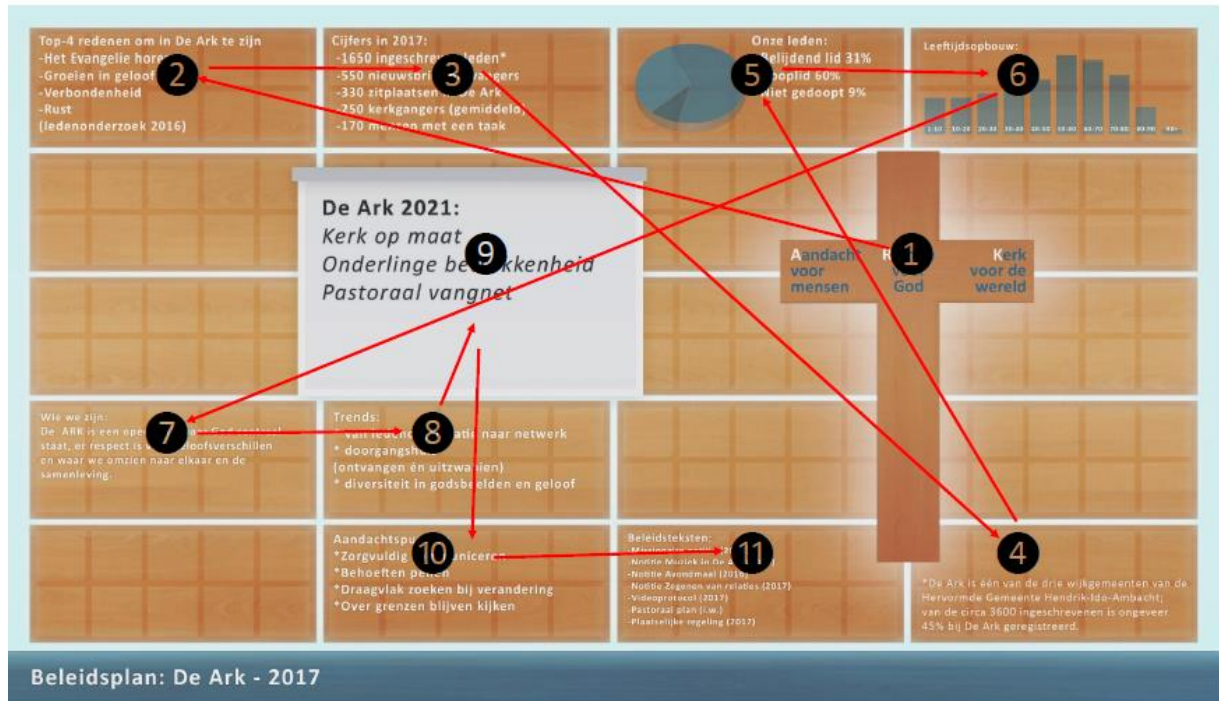


Beleidsposter De Ark: een rondleiding.

De poster is gebaseerd op de achterwand van het liturgisch centrum van De Ark: panelen van flinterdun berkenhout, het kruis en het projectiescherm. Deze 'bijsluiter' geeft een rondleiding langs de panelen in de volgorde zoals hieronder aangegeven.



1. Vertrekpunt: het kruis van Christus en de letters van De ARK

Het kruis is het 'logo' van de christelijke kerk. Het verbeeldt de houding die we van Jezus Christus kennen, ook al vóór zijn kruisiging en ook in zijn verschijningen na de opstanding: open armen, open hart, altijd zegenend. Zo belichaamt hij het wezen van God.

ARK is (ook) een afkorting van waar we voor willen staan: Aandacht voor mensen, Ruimte voor God, Kerk voor de wereld. Die aandacht is allereerst Gods aandacht voor mensen, die we beantwoorden door ruimte voor God te maken, ook letterlijk met De Ark als gebouw. We belichamen Gods aandacht voor mensen door 'kerk voor de wereld' te zijn.

2. Wat zoeken mensen in De Ark?

Tijdens een gemeenteberaad in 2016 vroegen we waarvoor onze leden naar De Ark komen. De uitkomst stemde vrijwel overeen met een eerder onderzoek, enkele jaren geleden, onder onze dertigers. Het paneel linksboven geeft de top-vier van meestgenoemde redenen.

3. Over hoeveel mensen hebben we het?

De getallen geven een bijzonder beeld: veel geregistreerde leden (vijfmaal zoveel als er in De Ark passen), relatief weinig kerkgangers per dienst. Maar we hebben veel kerkgangers die niet elke zondag komen, dus over een hele maand hebben we naar schatting 350 tot 400 individuele bezoekers. Per zondagse dienst luisteren gemiddeld zo'n 25 tot 30 personen via internet mee. Er zijn relatief veel mensen met een taak, en ook relatief veel volgers van onze nieuwsbrief.

4. Hoe verhoudt dat zich tot de andere twee hervormde wijkgemeentes?

Van alle geregistreerde leden van de Hervormde Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht staat 45% bij De Ark ingeschreven. Dat is dus veel meer dan een derde. Terwijl wijk Elim een duidelijke signatuur heeft als frisse Gereformeerde-Bondsgemeente en wijk Dorp 'de kerk van het dorp' is, heeft De Ark weliswaar een eigen karakter en identiteit, maar ze is ook een 'restpartij': mensen die Elim en Dorp te uitgesproken vinden, kiezen voor De Ark. Zoals de ark van Noach een drijvende vergaarbak was van allerlei gedierte, zo kom je ook in onze Ark vogels van allerlei pluimage tegen, en dus mensen met zeer uiteenlopende verwachtingen van hun kerk en hun kerkdienst. Dat is de uitdaging waarin onze wijkgemeente tot nu toe haar kracht in heeft gevonden.

5. Ongedoopte leden, doopleden en belijdende leden

De verdeling in gradaties van lidmaatschap – en hier gaat het om alle 1650 ingeschreven leden – laat zien dat we heel veel leden hebben die wel gedoopt zijn maar geen belijdenis hebben gedaan. Aangezien er per jaar slechts een enkeling belijdenis doet, zal het aandeel belijdende leden naar verwachting nog slinken. De doopleden hebben in De Ark stemrecht, ze mogen hun eigen kinderen laten dopen en zijn welkom bij de viering van het Avondmaal. Omdat de kerkenraad volgens de kerkelijke regels alleen uit belijdende leden bestaat, wordt de 'pool' van beschikbare mensen voor een ambt van ouderling of diaken wel klein – een situatie die om beleid vraagt.

6. De leeftijdsopbouw

Dit staafdiagram gaat opnieuw over alle 1650 ingeschreven leden. Opvallend is dat 50-60 de meest omvangrijke leeftijdsgroep is: de gemeente is nog niet echt vergrijsd maar dat zit er wel aan te komen als het ledenbestand zo zou blijven. Of het diagram van de kerkgaande gemeente hetzelfde beeld vertoont, weten we niet zeker.

7. Wie we zijn

Dit is een volzin die voortborduurde op de 'visie' die we in onze eerdere beleidsplannen hadden geformuleerd. Het is een omschrijving van het zelfbeeld dat we nastreven – en daarmee verplichten we onszelf om te oefenen in openheid, respect en omzien; om niet onszelf centraal te stellen maar te leven met God.

8. Trends waarmee we moeten (willen) rekenen

Hier signaleren we enkele ontwikkelingen die we waarnemen in kerk en samenleving. Sommigen zullen die ontwikkelingen betreuren, anderen zullen ze toejuichen, maar belangrijk is dat we ons er niet door laten overvallen – dat we er als het even kan bij winnen in plaats van eraan te verliezen.

* Alle organisaties met een verenigingsstructuur staan onder druk. Die structuur heeft het tweehonderd jaar goed gedaan, maar lijkt nu steeds minder houdbaar te worden. Het is goed te bedenken dat deze verenigingsstructuur pas na de Franse Revolutie aan de kerk is opgelegd: de kerk heeft voor die tijd 1800 jaar zónder gekund, dus als ze teloor gaat is dat geen reden tot wanhoop. Wel moeten we nadenken over een toekomst met een andere structuur en andere manieren om het kerkelijk leven te bekostigen. Het hoeft niet inééns anders, maar het nadenken moet wel op gang komen. We zien dat mensen zich steeds meer in open netwerken organiseren, vaak op projectbasis, vaak zonder zich op een compleet pakket van rechten en plichten vast te leggen – en soms is hun inzet en betrokkenheid daardoor niet kleiner maar juist groter. Dat stemt tot nadenken over nieuwe kansen voor de kerk.

* Een groot deel van de deelnemers aan het gemeentelven in De Ark heeft in het verleden al tot meerdere verschillende kerken behoord. Van de geregelde kerkgangers in 2017 was meer dan de helft er nog niet bij toen het gebouw tien jaar geleden werd geopend. Mensen hebben doorgaans goede persoonlijke redenen om zich bij 'ons' aan te sluiten: ze zijn toe aan een nieuwe fase in hun geestelijke zoektocht, ze vinden hier iets wat ze elders misten, of ze vinden in De Ark een goede omgeving voor hun kinderen. Op dezelfde manier kunnen mensen ook goede persoonlijke redenen hebben om na een periode in De Ark toe te zijn aan een andere gemeenschap of een andere manier om hun geestelijke groei te volgen. Het is belangrijk om daar open over te zijn, zodat om een overstap uit De Ark vandaan niet een zweem van ontrouw of verraad hoeft te hangen. Als onze gemeenschap een eigen karakter heeft, volgt daaruit dat ze niet voor iedereen even geschikt is, en dat ze niet automatisch voor heel je leven het juiste afdak is. We houden mensen graag vast zolang ze dat op prijs stellen, maar moeten ze ook, liefst met een hartelijk afscheid, laten gaan als hun weg verder voert. Ons beleid is om waar dat mogelijk is, zorgvuldig en met oprechte belangstelling afscheid te nemen van mensen die vertrekken.

* Mensen vormen hun religieuze overtuigingen allang niet meer alleen binnen de kerk. Via de media is er een ruim en zeer divers aanbod aan levensbeschouwelijke vorming, en ook gesprekken met vrienden, collega's, club- en koorgenoten hebben een sterk vormende werking. Dat leidt, ook binnen De Ark, tot een grote diversiteit in religieus denken, in geloofsbeleving, in Godsbeeld, in het denken over wat er voorbij de dood is. We zien deze diversiteit in principe als rijkdom. De kunst is om elkaar daarin met oprechte nieuwsgierigheid te respecteren: om te willen weten wat de ander gelooft en denkt, en te willen vertellen waarom je er zelf anders in staat. Waar dat lukt, is ruimte voor groei. Prediking en cursuswerk zijn erop gericht om telkens weer de verbinding met het kruis, met Christus en met God te leggen.

9. Ons streven voor 2021

We hebben de doelen voor de komende jaren benoemd in drie motto's die allemaal te maken hebben met verbinding en verbondenheid:

* Kerk op maat: De eerste christelijke gemeente in Jeruzalem begon min of meer als een voedselproject, want er was honger in die dagen. Mensen werden gevoed met brood en met het goede woord over Jezus Christus. In de vroege middeleeuwen hielden de kerkgemeenschappen die het geloof in ons land brachten zich bezig met landbouw, indijking en onderwijs. Later ging de kerk de ziekenzorg ter hand nemen – zo ontstonden de eerste ziekenhuizen. De kerk staat niet als een hoekig blok in een wereld die zich er maar omheen moet plooiën, maar ze vindt haar weg in de wereld door te zien en te gaan doen wat nodig is. De uitdaging voor ons is om te ontdekken hoe we met De Ark belichaming van Christus in de wereld kunnen zijn. Dat moeten we niet zelf gaan bedenken: het is meer dat we open staan voor wat naar ons toe komt en daarop in durven gaan. Als het goed is kunnen we hier tegen 2021 concrete voorbeelden bij noemen.

* Onderlinge betrokkenheid: Omdat veel van onze kerkgangers nog niet heel lang bij De Ark zijn, en omdat vooral de middengeneratie een heel druk levensprogramma heeft, kennen veel kerkgangers elkaar nauwelijks. Dat komt de onderlinge band niet ten goede. We zullen actie moeten ondernemen om de onderlinge betrokkenheid te versterken, liefst op manieren die geen extra druk op mensen leggen maar die lucht in het leven brengen.

* Pastoraal vangnet: Voor mensen die niet meer (of tijdelijk niet) in staat zijn om hun netwerk binnen de kerkgemeenschap te onderhouden, en voor mensen die behoefte hebben aan pastorale zorg vanwege persoonlijke nood en/of levensvragen, moet in deze jaren een goed functionerend pastoraal vangnet worden ingericht. We denken aan een pastoraal team dat bezoeken brengt (naast

de circa 300 pastorale bezoeken die de predikant jaarlijks aflegt) en aan een manier om de behoefte aan pastorale zorg te signaleren. Dat kan niet zonder de inzet van de hele gemeenschap, en het vraagt ook bereidheid van mensen om zelf aan te geven dat ze behoefte hebben aan een bezoek.

10. Aandachtspunten

Bij het realiseren van ons beleid willen we deze zaken nadrukkelijk onder de aandacht houden:

- * **Zorgvuldig communiceren:** Vanuit de wijkgemeente zijn er de afgelopen jaren telkens weer geluiden geweest dat door de kerkenraad onvoldoende gecommuniceerd wordt over hoe bepaalde zaken worden afgehandeld of hoe processen verlopen. De kerkenraad wil daar graag verbetering in aanbrengen en rekent erop dat ze op dit punt door de gemeente bij de les gehouden wordt.
- * **Behoeften peilen:** Omdat het kostbare energie en inzet kost om een goed 'aanbod' aan zorg en vorming te leveren, is het belangrijk om geen dingen te blijven doen waaraan bij nader inzien geen behoefte bestaat, en om geregeld na te gaan welke behoeften er in de gemeente leven. Ook dit vergt van de hele gemeenschap dat er wordt aangegeven waar de behoeften liggen.
- * **Draagvlak zoeken bij verandering:** Vernieuwing en verandering zijn soms nodig, maar het is belangrijk dat de hele gemeenschap in de aanloop naar een verandering betrokken wordt, dat bezwaren of suggesties kunnen worden geuit voordat een besluit wordt genomen.
- * **Over grenzen blijven kijken:** Het is de verantwoordelijkheid van de kerkenraad om niet alleen te kijken naar mogelijkheden binnen de beperkte ruimte van onze wijk, maar een ruimere visie te ontwikkelen door over grenzen te kijken – naar wat in andere kerken speelt en wat buiten de kerk speelt, naar wat in andere tijden (of in Bijbelse tijden) mogelijk was. Dat voorkomt blikvernaauwing en kan moed geven om het net over de andere boeg uit te werpen als dat nodig is.

11. Bouwstenen voor beleid

Op dit paneel staan notities en regelingen genoemd die in de afgelopen jaren zijn gepubliceerd voor onderdelen van ons beleid.

De kerkenraad zal in de jaren 2017-2021 minimaal eens per jaar een aantal actiepunten moeten opstellen om invulling te geven aan dit beleidsplan.